

 Depeše

Eva Stehlíková / Divadelní ústav slaví

Divadelní ústav se dožil svých abrahámovin a oslavil je hned dvakrát. Jednak vydal úhlednou knížku o své činnosti mezi léty 1959 a 2009, jednak pořádal několik akcí, na kterých seznamoval širší veřejnost se svou činností i s výhledy do budoucna. Knižka zůstane a bude dobře sloužit – obsahuje totiž kromě běžných informací o jednotlivých odděleních ústavu jednak cennou studii Jany Patočkové „Z historie Divadelního ústavu“, jednak velmi užitečné soupisy publikací DÚ a výstav, které DÚ pořádal. Jako bonus tu máme zpověď čtyř polistopadových ředitelů DÚ (Karel Král, Helena Albertová, Ondřej Černý, Pavla Petrová) a sedm rozhovorů s pamětníky (Jarmila Gabrielová, Eva Hermannová, Jarmila Hrubešová, Karel Kraus, Věra Ptáčková, Václav Štěpán, Vladimír Vašut). Přicházejí tu pochopitelně na přetřes předlistopadové aktivity DÚ, ale nakonec se může vyjevit jen to, co patrně všichni sdílíme: pod hlavičkou DÚ nyní existuje vynikající knihovna, dokumentace, kterou – přes její některé nedostatky – nám může kdekdo závidět (a taky závidí, jak mohou doložit hlasy svých zahraničních kolegů) a výborné ediční středisko, vydávající bezkonkurenčně odborné knihy, které by jin-

de (ať už pro malou rentabilitu, nebo pro nedostatek skutečných editorů a redaktorů) vyjít nemohly. Přičteme-li k tomu pravidelně pořádané Pražské Quadriennale a výsledky Kabinetu pro studium českého divadla, který sem byl katapultován z Akademie věd, je zřejmé, že jde o instituci, kterou české divadlo potřebuje.

Ze všech akcí, které byly pořádány, považuji za nejdůležitější *Dny české divadelní encyklopedie*, jež umožnily zastavení za jedním z nejdůležitějších teatrologických projektů posledních dvaceti let. Ten překračuje meze teatrologie a (spolu s čtyřsvazkovými dějinami českého amatérského divadla vydanými Artamou) představuje zásadní událost pro dějiny české kultury vůbec. Bohužel to, co se slibně rozvíjelo a co slibovalo, že bude překonáno – tradiční obrozenecké jazykové vymezení českého divadla ve prospěch zkoumání divadla na našem území bez ohledu na jazyk a provenienci souborů, se opět ocitlo na mrtvém bodě. Svazek věnovaný divadlu 19. století už opět rezignuje na aktivity německých divadel. Ať už je důvodem nedostatek financí či nedostatek teatrologů, nebo dosavadní stav základního výzkumu, je to krok zpět. Naproti tomu jistě obtížný a záslužný překlad *Staršího divadla v českých zemích do konce 18. století* do němčiny inspiruje k otázce, zda by neměla vyjít aspoň jedna encyklopedie, obsahující jakési *best of* minulých děl v angličtině. Desideratem je i jmenný rejstřík k *Encyklopedii divadelních souborů*, který by bylo možno vydat alespoň elektronicky. Konfrontace domácích a zahraničních projektů ukázala pak společné problémy i možnost spolupráce, která by mohla usnadnit čerpání evropských grantů.

Zakončení diskusí v areálu Kuksu s přednáškou Bärbel Rudin, vystoupením souboru Geisslers Hofcomoedianten či představením rekonstruované Vivaldiho opery v přízračném prostředí setmělého refektáře mezi Braunovými Ctnostmi a Neřestmi, bylo více než příjemné. Méně příjemné je přemýšlení o budoucnosti Divadelního ústavu, z něhož si chce vládnoucí moc zřejmě za každého režimu udělat sluhu, aniž je ochotna podporovat to, co je skutečným a nezastupitelným úkolem této instituce. Plánované (a naštěstí nerealizované) spojení s Niposem, vygenerování jakéhosi Institutu umění, jehož aktivity jsou přinejmenším velmi sporné, stejně jako nesmyslné převedení knihkupectví Prospero do rukou zcela nekompetentních, jsou pro mne varovným signálem. A ještě douška: Divadelní ústav připravil současně řadu výstav. Tak kde je to vytoužené Divadelní muzeum, po kterém se volá více než 50 let??

Dny České divadelní encyklopedie. Institut umění—Divadelní ústav Praha – Kuks, 27.–29. srpna 2009.

 Depeše

Šárka Havlíčková / Brněnské setkání zástupců divadelních muzeí

O současném stavu a situaci divadelních muzeí v rámci akce nazvané *Divadelní muzea a jejich funkce v 21. století* se 27. října 2009 dopoledne diskutovalo v Dietrichsteinském paláci, v prostorách Moravského zemského muzea v Brně, které toto setkání uspořádalo ve spolupráci s Teatrologickou společností a Národním střediskem SIBMAS. V rámci zhruba dvouhodinového mezinárodního rokování se rozebraly podmínky, v nichž se dnes realizuje činnost pracovníků divadelních muzeí, a zejména vyhlídky do budoucna. Zástupci jednotlivých institucí – Deutsches Theatermuseum München, Don Juan Archiv Wien, Divadelního oddělení Národního muzea v Praze, Literárního archivu Památníku národního písemnictví Praha, divadelního pracoviště Slezského zemského muzea v Opavě a Oddělení dějin divadla MZM v Brně – si vyměňovali zkušenosti a vzájemně se informovali o úspěších či problémech, s nimiž se v poslední době v rámci své práce setkali. Jako palčivý problém se ukázalo financování chodu institucí a správy sbírek, zejména ze strany státu. Finanč-